

schopper wel moest afdeelen en schreeuwend van pijn en toorn zich wegpakte.
Karel stond thans alleen met den man dien hij gered had. Ondanks al 't geschreeuw en 't geweld was uit de buurt, die trouwens dun bevolkt was, niemand komen opdagen. 't Was ten eerste al laat, zoodat menigen te bed lag, en te anderen vielen er in den omtrek zoo vaak allerlei „relletjes“ voor, dat de buren zich meestal, vooral op een donkeren avond niet de moeite gaven, te gaan zien wat er aan de hand was. Daarbij kwam, dat zij uit ervaring wisten, hoe er in zulke gevallen menigmaal klappen en andere onaangenaamheden waren te belopen, die men liefst vermeden.

De man, die door de aanraders duchtig was toegelakt, bleek nu hij weer op de beenen stond, iemand, naar de kleding te oordeelen, van zeer deftigen stand. Zijn mantel en andere klederen die nu veel geleiden hadden waren, gelijk Karel bij het afschijnsel der lantaarn opmerkte, van de soort die alleen door aanzienlijken werd gedragen. Zijn wandelstok had een gouden knop. Wellicht had dit de begeerlijkheid der straatrovers opgewekt, althans zoo ze niet in hun beschonkenheid enkel uit moedwil den eenzamen wandelaar waren te lijf gegaan.

Hoe 't zij, deze laatste had zich in 't vallen lamig aan 't hoofd bezeerd, zoodat hem 't bloed langs de wang liep. De man die een zestiener scheen te zijn, doch nog flink en krachtig, scheurde zijn zakdoek in tweeën, bond met behulp van Karel een lap om 't hoofd, en zei toen kalm: „'t Is nog al redelijk afgelopen.“
HOOGHEDE.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Hoogachtbare Redactie!
Oprechten dank betuigt ondergeteekende voor uw beantwoording van zijn voorstel, om ter aanduiding van de heerschende opleidingskwestie te gebruiken de tegenstelling „kerkelijk en niet kerkelijk.“

Wel moet ik erkennen, dat een inrichting als de V. U. uit het leven der Kerk, niet in institutionele zin genomen, opkomt; en dat er dus een zekere organische band bestaat tussen Kerk en Christelijke Universiteit. Maar toch komt mij voor, dat daarmede nog niet de V. U. een „kerkelijke“ stichting kan genoemd worden: — of alle streven, dat blijkens zijn Christelijke richting niet anders dan uit het leven der Kerk kan opkomen, moet men voor kerkelijk verklaren! Want gelijk ieder die den Geest van Christus heeft, — en gelijk alle streven, waarin de adem van den Geest werkt, hiermede een organischen band met de Kerk als organisme vertoont, zoo kan deze band ook aan de V. U. ganschelijk niet ontzegd worden.

Maar is het dat nu, wat men verstaat met het praedicaat kerk-lijk? Immers onder geloovige Christenen wordt dit „kerkelijk“ gewoonlijk in institutioneel-kerkelijken zin, en hiermede in meer uitwendigen zin, verstaan!

En nu, in dezen zin is zeker de V. U., ook wat een zoo integrerend deel als de theologische faculteit betreft, niet kerkelijk, en wil niet kerkelijk zijn, maar vrij; wil wel verband en banden met de Kerken; maar niet zóóver mag dit gaan, dat ten slotte ten minste de theologische faculteit uit eigen handen in handen der Kerken zou overgaan. En hiermede zou de theologische faculteit toch eerst recht kerkelijk worden, in den gewonen, duidelijken zin! Doch niet politiek en niet kerkelijk, maar vrij, dat is met welbesloten overleg de leuze in de banier, die hoog opgeheven wordt!

Niet kerkelijk gedragen dus in wortel en bestaan! En nu wel kerkelijke banden en kerkelijke invloed, maar niet zelf kerkelijk worden! Banden met, en invloed van de Kerken in zake het theologisch onderwijs, — maar dit, ook wat wijze en duur betreft, mede krachtens eigen initiatief en zeggenschap. Vrij dus in wortel en wezen, vrij staande ten opzichte der Kerken! Als ook een lichaam, ten opzichte der Kerken, met vrije beschikking derhalve over eigen bestaan en leven, met een verband, zoo en zóólang men dit zelf goedacht.

Alzoo, niet kerkelijk in wortel en wezen! In elk geval niet kerkelijk, in institutioneel-kerkelijken zin!

Daarom, indien na het gezegde toch nog de tegenstelling „kerkelijk en niet kerkelijk“ te ingrijpend wordt geacht, geeft toch „institutioneel-kerkelijk en niet-institutioneelkerkelijk“ m. i. met precieze juistheid den waren stand der kwestie weer. Alle schijn wordt zoo vermeden, dat er omtrent de verhouding tot de Kerk als organisme iets uitgesproken wordt, en de kwestie wordt alleen van haar praktische zijde, die ook de meest vooropredende is, aangegeven.

Werd dan, indien niet „kerkelijk en niet kerkelijk“, ten minste „institutioneelkerkelijk en niet institutioneelkerkelijk“ door de beide „partijen“ voortaan gebruikt ter aanduiding van het heersche verschil! Met deze eenheid in de terminologie, zouden wij één stap in elk geval vooruit zijn. Men wist dan van weerszijden steeds beter en meer onomwonden, wat men aan elkander heeft. En er zou één bron van bitterheid gestopt zijn!

In de overtuiging, dat u wel gelooven wilt, dat ik al het bovenstaande zeide, — niet om iets te verwijten, — maar alleen om de kwestie recht voor te stellen, heb ik de eer te zijn Met alle hoogachting!

Uw, die,
A. M. DIERMANSE.
Den Haag, 17 Febr. 1904.

Gerreformeerde Gezindheid

Gerreformeerde Kerken.

BEROEPEN: Ulrum, A. Roorda, te Oude Pekela. — Yerseke, W. T. van Dam, te 's Gravendeel. — Munnekezijl, S. Veltman, te Nijawier-Metslawier. — Krabbendijk, J. Sylbrand, te Medemblik. — Wijbe, J. Meijer, te Zaltbommel.

BEROEPEN: Delfzijl, R. Smeding, te IJsselmonde. — Oudshoorn, W. W. Meynen, te Overschie.

Nederlandsch Hervormde Kerk.
BEROEPEN: Hoorn, E. K. Groeneveld, te IJsen dijk. — Marssum, H. J. van der Zee, te Beusichem. — Te Kuinre, J. H. C. Israels, gep. O. L. predikant, te Nijmegen. — IJpendam, J. H. van der Palm, te IJsbrechtum. — Vroomshoop, J. van Herwaarden, te Heemse. — Blankenham, J. Kromen, te Garrelsweer. — Ankeveen, H. Wardenburg, te Serooskerke. — Doornburg, G. J. R. Stork, te Vark. — Elburg, T. Leckerkerker, te Montfoort. — Norg, J. Klunip, te De Leek. — Colijnsplaat, H. A. L. Feijksma, te Arnhem.

ANGENOMEN: Barneveld, Dr. J. D. de Lind van Wijngaarden, te Utrecht. — Ruinerwold, H. G. Brink, te Heer Hugowaard. — Nieuwkoop, R. P. A. Rutgers, cand. te Utrecht. — Applingedam, R. A. C. Friling, te Delfzijl. — Ruinen, R. Somers, cand. te Groningen. — Annerveensche kanaal, B. Scholten te Sellingen. — Roosendaal, C. A. A. F. van der Scheer te Ossendrecht.

BEROEPEN: Vlissingen, H. W. Creutzberg, Wijk aan Zee. — Dokkum, E. L. Nauta, Den Helder.

Advertentiën.

Heden ontliet zacht en kalm in haren Heer en Heiland onze geliefde Echtgenoot, Moeder en Grootmoeder
JANTJE K. BAKKER,
in den gezegenden ouderdom van 84 jaar.
Mede namens Kinderen, Behuud- en Kleinkinderen,
H. REININK.
Nieuwe Pekela, 9 Maart 1904.

Heden overleed te Amersfoort onze geliefde Broeder en Oom, de heer
MARCUS JAN BOUMAN,
(Emeritus Predikant),
in den ouderdom van 76 jaren.
L. W. BOUMAN.
Mr. H. H. EVERTS.
Utrecht, 13 Maart 1904.
Enige en algemeene kennisgeving.

De Gereformeerde Kerk van Amersfoort B leed heden een gevoelig verlies door het overlijden van haren Emeritus Predikant,
Ds. MARCUS JAN BOUMAN.
Acht jaren heeft Z. Eerw. hier met veel zegen gearbeid. Acht jaren was hij Emeritus.
Zondag 14 is hij de eeuwige Sabbatsruste ingegaan. Zijne werken volgen hem.
Namens den Kerkeraad voorn.:
H. TEERINK, Praeses.
G. SCHIMMEL, Scriba.
Amersfoort, 15 Maart 1904.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

BREEBAART'S

Orgelhandel.
DAMRAK 22, b/h. Centraalstation.
Best adres voor Orgels.
Grootte Sortering van af f 50.—
Men kome zien.

CALVIN'S COMMENTAR

op het Nieuwe Test., Genesis en de Psalmen te koop, benevens verscheidene andere belangrijke Theol. en stichtel. werken uit ouden en nieuwen tijd, tegen zeer billijken prijs. Te bevragen onder lett. G., Bureau van dit blad.

DE SCHOOLVRIEND,

van
J. DE LIEFDE.

Een stel leesboeken voor het Christelijk Onderwijs.

BEWERKT DOOR
J. TER BORG
en
A. WIERSINGA.

Met illustratiën van W. STEELINK en O. KOPPELHOFF.

te deeltje	4e druk	f. 0.25
2e	3e	„ 0.25
3e	2e	„ 0.25
4e	1e	„ 0.25
5e	1e	„ 0.30
6e	1e	„ 0.30
7e	1e	„ 0.30
8e	1e	„ 0.30

Amsterdam.
PRETORIA. HÖVEKER & WORMSER.

Bij J. H. KOK te Kampen ligt thans ter perse het derde deel van:

De volheid des Tijds.

20 Leerrekenen over

Paschen, Hemelvaart

en Pinksteren,

door

Ds. H. HOEKSTRA.

Deze bundel verschijnt in 3 stukken

à f. 0.60. Het 1e stuk ziet met een paar dagen

het licht, terwijl de beide anderen zeer spoedig

zullen volgen. Men leze de recensien over deze

uitnemende Leerrekenen.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Legaten:

Van wijlen Mevrouw Helena Louise Pareau te Baarn f 1706.50; door den heer Notaris P. Dwarshuis te Rotterdam 1/2 aandeel in de erfenis van wijlen Mev. A. v. d. Stoel, wed. I. van Es, f 376.13.

Aan Contributiën:

Door den heer A. H. van Lonkhuijzen te Wageningen f 37; door den heer J. v. d. Waals te Nijkerk f 253.50.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit): Van de Geref. kerk te Doetinchem f 4.07 1/2; van idem te Ter Neusen f 52.75; van idem te Groningen B f 43.58 1/2; van idem te Harderwijk f 17.11 1/2; van idem te Elburg f 5.61 1/2.

Voor de Medische Faculteit: Van een plattelandsbewoner f 100.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Hilversum.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,

DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIËN en BELEE NINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,

gevestigd te
Amsterdam, Keizersgracht 547-549,

sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,

Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.

Telefoon Intercommuniaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Provr. Mr. D. P. D. FABUIS, J. H. DE WAAL MALEFJIT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WTEWAALL van STOUTWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jons. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 100 pCt., in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 (Hilversum, Torenlaan 56); te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen thans compleet:

De Lijdensgeschiedenis.

25 Leerrekenen door

Ds. H. HOEKSTRA.

Prijs f 2.40. In stempelband f 3.—.

Een uitnemend Paaschgeschenk.

Zending onder de Joden der

Gerreformeerde kerken in Nederland.

Ontvangen in Februari 1904:

Van P. Brouwer namens vereen. Zendingzaak

Urk f 5; van J. Kooymans namens Geref. kerk

Charlois f 5; van H. de Vries namens Geref.

Zend. vereen. „Wees een zegen“ Nijverdal f 10;

van Ds. W. Fokkens Stadskanaal 1/2 opbr.

zendingssubsidie Geref. Jonged. vereen. „Dorcas“

f 3.12; van Ds. K. Bakker namens Geref. kerk

te Loosdrecht f 2; van Ds. C. Lindeboom, Balnes

namens Chr. Zangvereen. „Soli Deo Gloria“,

f 0.50; van Ds. N. Woldinga coll. op 't jaar-

feest der Jonged. vereen. Ten Post f 3.80; van

J. P. Doornbos namens Jongel. vereeniging

Wildervank f 6.75; van Ds. J. Sybesma

Hattum uit de Catechisatiebus f 9.04 1/2;

van Ds. L. R. Hummelten te 't Zandt gevonden

in 't Kerkboek f 2.50; door Ds. Kropveld Rijs-

wijk van Br. P. v. B. te Rijswijk f 5; gedeelte

coll. bij zendingssubsidie door Ds. Kropveld

te Rijswijk f 2.50; van Ds. T. Pilon Madisen

(Ned.-Indie) f 20; van N. N. te Nijkerk f 1;

van Dr. J. C. de Moor coll. Geref. Kerk Breda

met toezegging dit jaarlijks te herhalen f 10.10;

van Prof. C. K. Hemkes Grand Rapids N. Ame-

rika 5 dollar f 12.50.

Met dringende aanbeveling. Wel mogen zij

varen die het volk des verbonds beminnen en

door gebed en gaven aan zijn eeuwige heil mede

arbeiten.

N. KOOPS Oostersstraat 25.

Rott. Maart 1904.

Uitgaven van D. DONNER, te Leiden:

Het Lijdens-evangelie.

TWEEDE DRUK.

Het Opstandingsevangelie,

DOOR

J. H. DONNER.

Prijs per deel ingeb. f 0.80; geb. f 1.20.

Herinneringswoord

aan jeugdige leden der gemeente, bij het

afleggen hunner geloofsbelofden,

DOOR

Ds. W. DOORN.

Prijs f 0.12 1/2; 25 ex. f 3.—; 50 ex. f 5.—.

Bij den Uitgever VAN SCHENK BRILL,

te Doornburg, verscheen ald. van:

Van de Worstelingen aller Eeuwen.

DE GESCHIEDENIS VAN GODS KERK

OP AARDE,

door J. KUIPER.

Compleet in 30 à 21 afl. à 22 1/2 Cts., met

vele belangrijke illustraties.

Eene volledige, geïllustreerde Kerkge-

schiedenis, die hare wedergeide in onze taal

niet heeft. Voor de Christenheid onontbeerlijk.

Hoogst belangrijk voor iederen Nederlander.

Bij HÖVEKER & WORMSER te AMSTERDAM is ter perse:

VIJF EN TWINTIG JAREN

— VAN DE —

Antirevolutionaire Partij in Nederland.

1876-1901.

DOOR

R. C. VERWEIJCK.

Een boek geraamd op ten minste 40 vel royal druk, met honderden

portretten, aquarellen enz., geschreven door den man, die als redacteur

van „De Standaard“ en als adjunct-secretaris van het Centraal-Comité

voor A.-R. Kiesvereeningen die geheele geschiedenis in het hart der

beweging heeft medegemaakt.

Prijs ongeveer 15 CENTS per vel.

Meer dan 50 vel wordt niet berekend.

Reeds nu is de teekening opengesteld.

Bij J. H. KOK te Kampen verschijnt:

De Heidelbergse Catechismus

in 60 Leerrekenen verklaard

door

Ds. J. BAVINCK.

Verscheint in 30 afleveringen à 15 Ct. of

2 delen à f 2.25.

Het 1e deel is reeds verschenen.

Zoodra het gehele werk compleet is,

wordt de prijs verhoogd. Men teekene dus

thans in op dit uitnemende werk.

VERSCHEENEN:

Vrijmaking van den Arbeid

DOOR

J. C. SIKKEL,

Dienaar des Woords te Amsterdam.

Vooraf gaat een schrijven aan den

Weleerwaarden Heer

Ds. W. H. GISPEN Jr. te Baarn.

12 1/2 vel royal f 1.50.

Nog enkele exemplaren zijn voorhanden van:

VAKORGANISATIE

naar Christelijke beginselen.

Prijs f 0.50.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

ONDERLINGE

Nederlandsche Hypotheekbank,

gevestigd te GRONINGEN.

Directie: J. BOMERS en Jhr. L. F. A. VAN SWINDEREN.

4 pCt. Pandbrieven, met winstaandeel, o.a. verkrijgbaar bij:

EISMA & Co., Laan 16a, te 's Gravenhage.

VERSCHEENEN:

VIER UWE VIERDAGEN.

Nieuwe meditatieën voor de Christelijke feesten.

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Ingenaad f 1.90; in stempelband f 2.40.

Gomer voor den Sabbath.

Meditatieën over en voor den Sabbath,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Folksuitgave. Ingenaad f 1.25. Gebonden f 1.75.

BOEKHANDEL

VOORHEEN

Amsterdam.

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

GELDNOOD.

Voor de f 300.— die de Nederl. Vereeniging

van Vrienden der Waarheid enz. noodig heeft,

om aan hare verplichtingen te kunnen voldoen,

ontvingen wij sedert onze vorige opgave van

br. G. L. C. C. te E. f 5.—; van br. J. van E.

te N. f 5.—; van Dr. A. G. H. te K. f 1.—;

door Ds. B. van Schelven, van X. f 25; van